

Didàctica del conjunt instrumental

Dades generals

Nom de l'assignatura	Didàctica del conjunt instrumental		
Tipus d'assignatura	Optativa		
Impartició	1r semestre		
crèdits ECTS	3		
Valor total en hores	90h	Hores presencials lectives: 45h	
		Altres hores presencials: 5h	
		Hores per treballs dirigits (no presencials): 30h	
		Hores per estudi i aprenentatge autònom: 10h	
Professor/a	Ferran Badal Pijoan		
Departament	Educació i Mediació Artística		

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

Prerequisits:

No hi ha prerequisits.

Orientacions prèvies:

Assignatura recomanada a tots aquells estudiants que tot i no ser de l'especialitat de pedagogia, tinguin previst dedicar-se professionalment a la docència.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

- CT1 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
- CT2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT3 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT4 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.
- CT6 Realitzar autocrítica cap el propi fer professional i interpersonal.
- CT7 Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
- CT8 Desenvolupar raonadament i crítica idees i arguments.
- CT10 Liderar i gestionar grups de treball.
- CT11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, medioambiental i cap a la diversitat.
- CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar els itineraris adequats de formació continuada.
- CT13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.
- CT15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.

- CG2 Mostrar aptituds adequades per a la lectura, improvisació, creació i recreació musical.
- CG5 Conèixer els recursos tecnològics propis dels seu camp d'activitat i les seves aplicacions en la música preparant-se per a assimilar les novetats que es produeixen en ell.
- CG6 Dominar un o més instruments musicals en un nivell adequat al seu camp principal d'activitat.
- CG7 Demostrar capacitat per a interactuar musicalment en diferents tipus de projectes musicals participatius.

- CG10 Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre conceptes musicals diversos.
- CG11 Estar familiaritzat amb un repertori ampli i actualitzat, centrat en la seva especialitat però obert a altres tradicions. Reconèixer els trets estilístics que caracteritzen a aquest repertori i poder descriure'ls de forma clara i completa.
- CG13 Conèixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica.
- CG17 Estar familiaritzat amb els diferents estils i pràctiques musicals que li permetin entendre, en un context cultural més ampli, el seu propi camp
- CG19 Conèixer les implicacions pedagògiques i educatives de la música en distints nivells.
- CG22 Disposar de recursos musicals amplis i diversos per a poder crear o adaptar peces musicals així com improvisar en diferents contextos a partir del coneixement d'estils, formats, tècniques, tendències i llenguatges diversos.
- CG23 Valorar la creació musical com l'acció de donar forma sonora a un pensament estructural ric i complex.

- PE2 Elaborar, seleccionar, aplicar i avaluar activitats, materials i recursos d'ensenyament/aprenentatge musicals en funció de les demandes de cada context educatiu, i ser versàtil en el domini dels instruments i altres recursos musicals, aplicant de forma funcional les noves tecnologies.
- PE3 Conèixer els elements constitutius de la música, mostrar un alt domini en percepció auditiva, lectura, anàlisi, escriptura, improvisació i creació musical, i ser capaç d'interrelacionar tot això per a aplicar-ho i utilitzar-ho adequadament en el Desenvolupament de la pròpia activitat.
- PE4 Adquirir domini tècnic i capacitat expressiva en la interpretació i en la conducció d'agrupacions vocals i instrumentals, com a base per a la improvisació, creació i experimentació amb el propi instrument, la veu i el cos en situacions concretes de d'ensenyament/aprenentatge musical.
- PE5 Ser capaç de desenvolupar una pràctica educativa-musical, com artista i formador musical, orientada a la comunitat.
- PE6 Contextualitzar la pedagogia musical en el temps actual i en els diferents àmbits culturals, reflexionant de forma crítica sobre la funció i resultats que la pràctica de l'educació musical pot aportar a la millora de la persona i de la societat.

Objectius de l'aprenentatge

Adquirir coneixements tècnics i recursos didàctics per una bona gestió del grup que permeti treballar aspectes musicals en tots els nivells d'aprenentatge.

Assolir eines i estratègies que permetin treballar aspectes actitudinals, de relació i cohesió entre els membres d'un grup instrumental i desenvolupar estratègies per a l'aprenentatge cooperatiu.

Saber crear, desenvolupar i avaluar situacions educatives que resultin motivadores per a alumnes de conjunt instrumental amb un objectiu intencionat i que conduixin a aprenentatges significatius.

Generar estratègies didàctiques que permetin vivenciar, crear i reconèixer els rols musicals propis de cada estil i estètica musical.

Ser capaç de crear i arranjar un repertori ampli i divers amb finalitats pedagògiques, adequat a cada edat, nivell i diversitat del grup instrumental.

Compartir el funcionament dels instruments, les tècniques bàsiques, potencialitats, rols, escriptura específica i evolució de l'aprenentatge.

Desenvolupar els coneixements necessaris per elaborar arranjaments i creacions amb editors de partitures per a grans i petites formacions musicals.

Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

Organització i estructura del treball a l'aula.

Criteris de selecció del material musical.

Gestió del temps.

Motivació i expectatives de l'alumnat.

El procés d'aprenentatge de la tècnica instrumental.

Conceptes tècnics específics per famílies instrumentals. Graus de dificultat, registre i nomenclatura.

Aprenentatge cooperatiu i entre iguals. Rols a l'aula. Metacognició. Estratègies d'aprenentatge.

Realització d'arranjaments musicals per a múltiples formacions instrumentals i que englobin un ampli ventall de nivells partint d'un repertori basat en la diversitat d'estils i gèneres.

Desenvolupament de dinàmiques que englobin elements de la tècnica instrumental, l'escolta activa, la pulsació conjunta, la percepció auditiva i la lectura de notació convencional i no convencional a partir de la improvisació i la composició.

Ús i pràctica de recursos digitals per afavorir l'aprenentatge.

Aplicació de tècniques bàsiques de direcció i de sistemes de composició dirigida. Soundpainting.

Activitats d'aprenentatge i organització general de l'assignatura

Classes d'impartició col·lectiva en les que es realitzaran sessions teòrico-pràctiques on s'assentaran les bases dels continguts de l'assignatura i s'abordarà l'aplicació didàctica d'aquests. El procés d'ensenyament-aprenentatge es basarà en la següent estructura: coneixement del contingut, exploració/aplicació d'aquest i elaboració de nou contingut a partir de la reflexió pedagògica. Les activitats proposades es realitzaran amb grups pilots dels propis alumnes per tal de generar un espai que simuli la situació d'ensenyament-aprenentatge que es genera a les aules. Aquestes situacions es posaran en debat i observació per part dels propis participants així com de grups externs per tal d'extreure elements transversals de la didàctica del conjunt. Els propis estudiants seran els responsables de generar activitats d'ensenyament-aprenentatge o seqüències didàctiques de la temàtica treballada. En aquest espai es tindrà en compte la diversitat i les diferents necessitats que sorgeixin del propi alumnat per donar veu als diferents punts de vista didàctics. Les principals activitats d'aprenentatge estaran dividides en les presencials a l'aula i les no presencials que serviran per realitzar el treball dirigit (individual o en grup), hores d'estudi i aprenentatge autònom.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Críteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura.

L'avaluació de l'assignatura serà continuada amb registres d'avaluació puntuals derivats dels treballs en grup, les pràctiques didàctiques i els treballs individuals.

Activitats d'avaluació i la seva relació amb la qualificació final

Activitat o registre d'avaluació	Període o moment de realització	Pes en la qualificació final
Avaluació inicial	Sessió 1	Orientatiu
Assistència i participació en les activitats de classe	Continuat	30%
Treballs en grup	Continuat	35%
Treballs individuals	Continuat	35%

Fonts d'informació

Bibliografia bàsica

BOONSHAFT P. L. (2002) *Teaching music with passion: conducting, rehearsing, and inspiring*. Galesville, MD: Meredith Music.

COOPER L. G. (2004) *Teaching band & orchestra: methods and materials*. Chicago: GIA.

DAVIDSON, J. & KING, E.C. (2004): *Strategies for ensemble practice*. Oxford: In

A. Williamon.

FRAEDRICH E. (2003) *The art of elementary band directing*. Ft. Lauderdale, FL: Meredith Music Pub.

JOUBERT, C. H. (2003): *Manuel de composition et d'improvisation musicales. Cent recettes faciles (et délicieuses) à l'attention des élèves gourmands (dès leur première année d'étude) et des professeurs curieux*. Bourg-la Reine: Éditions Aug. Zurfluh.

LIEBERMAN J. L. (2002) *The creative band & orchestra*. New York, N.Y.: Huiksi Music.

Bibliografia complementària

BACHELDER D. F. AND HUNT N. J. (2002) *Guide to teaching brass*. Boston: McGraw-Hill.

BIGET, A. (1998): *Une pratique de la pédagogie de groupe dans l'enseignement instrumental*. Paris: Cité de la musique.

BOLLINGER D. E. (1979) *Band director's complete handbook*. West Nyack, N.Y.: Parker Pub. Co.

SCHAFFER R. MURRAY (2004): *El rinoceronte en el aula*. Melos (Ricordi americana).
